

مدیریت ورزشی - تابستان ۱۳۹۲
دوره ۵، شماره ۳ - صص: ۱۷۴-۱۶۱
تاریخ دریافت: ۹۰ / ۱۲ / ۱۰
تاریخ تصویب: ۹۱ / ۰۴ / ۱۷

بررسی رابطه فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران

۱. بیستون عزیزی^۱ - ۲. علی مهربانی کوشکی - ۳. مجید جلالی فراهانی
۱ و ۲. کارشناس ارشد دانشگاه تهران، ۳. دانشیار دانشگاه تهران

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان بود که به روش توصیفی - همبستگی و به شکل میدانی انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق ۴۲ نفر از مدیران ستادی وزارت ورزش و جوانان بودند، که تمامی آنها به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ساختار سازمانی رابینز (۱۹۸۷) شامل ۱۸ سؤال و پرسشنامه محقق ساخته فناوری اطلاعات شامل ۹ سؤال استفاده شد. روایی این پرسشنامهها را ۷ نفر از استادان صاحب نظر رشته مدیریت ورزشی تأیید کردند. همچنین پایایی پرسشنامهها با آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۲ به دست آمد. داده‌های به دست آمده با استفاده از آمار توصیفی و آزمون همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد که بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان رابطه معناداری وجود دارد ($P = ۰/۰۰۱$). همچنین رابطه بین فناوری اطلاعات و ابعاد ساختار سازمانی آزمون شد و این نتیجه به دست آمد که بین فناوری اطلاعات با سه بعد پیچیدگی ($P = ۰/۰۲۳$)، رسمیت ($P = ۰/۰۱۴$) و تمرکز ($P = ۰/۰۰۷$) در وزارت ورزش و جوانان ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج نشان داد که با به کارگیری فناوری اطلاعات در وزارت ورزش و جوانان، رسمیت، پیچیدگی و تمرکز افزایش یافته و این مسئله موجب کاهش خلاقیت کارکنان و کندی ارتباطات شده است.

واژه‌های کلیدی

فناوری اطلاعات، ساختار سازمانی، پیچیدگی، رسمیت، تمرکز.

مقدمه

عصر کنونی دوره تغییر و تحولات شتابان و دور از انتظار است. مدیر سازمان برای رسیدن به اهداف سازمانی در این دنیای پرقابوت و در حال تغییر، باید ساختار نهاد مربوط را با شرایط محیطی تطبیق دهد و اطلاعات لازم را به دست آورد. یکی از این عوامل که به طور پیوسته در حال تغییر و دگرگونی است. فناوری مورد استفاده سازمان است. فناوری اطلاعات^۱، فناوری است که امکانات لازم را برای جمع‌آوری، انباشتن، پردازش و توزیع اطلاعات فراهم می‌کند (۶). ضرورت فناوری برای رسیدن به اهداف هر سازمانی در عصر ارتباطات انکارناپذیر است سازمان‌های مختلف بر مبنای ماهیت و اهداف خود باید به گونه‌ای از این ابزار کمک بگیرند که هرچه سریع‌تر اهدافشان دست یابند. از سویی دیگر سرعت تغییر و تحولات، به‌کارگیری این ابزار را برای ادامه بقای سازمان ضروری ساخته است. به عبارتی دیگر سازمان‌های امروز مجبورند فناوری اطلاعات را به‌کار گیرند، در غیر این صورت از عرصه فعالیت‌ها در محیطی که شتاب تغییر و تحول‌ها در آن فزاینده است، حذف خواهند شد (۸).

یکی از مباحث مطرح در مورد سازمان‌ها، ساختار سازمانی آنهاست. مدیران در سازمان‌ها به‌منظور کسب اهداف و مقاصد ساختار خاصی را طراحی می‌کنند تا به آنها کمک کنند، در واقع می‌توان گفت ساختار سازمانی ابزاری است که مدیران را در رسیدن به اهداف یاری می‌کند. داشتن ساختاری متناسب با محیط و بهره‌گیری مناسب از فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی از مهم‌ترین ابزار و مقدماتی است که سازمان‌ها باید در پی ایجاد آنها باشند (۶). ساختار سازمانی مطابق نظر رابینز بیان‌کننده چگونگی تخصیص وظایف و سازوکارهای هماهنگی و الگوهای تعاملی است که سازمان از آن پیروی می‌کند. رابینز ساختار سازمانی را یکی از اجزای سازمان می‌داند که از سه عنصر پیچیدگی^۲، رسمیت^۳ و تمرکز^۴ تشکیل شده است (۷).

ورود فناوری اطلاعات به سازمان‌ها وجوه مختلف آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ساختار سازمانی از جمله بخش‌هایی است که تأثیر بسیاری می‌پذیرد بررسی ابعاد مختلف این تأثیرگذاری، کمک شایانی است که می‌تواند مسئولان سازمان‌ها را در به‌کارگیری این ابزار کمک کند (۸). موضوع تبیین رابطه بین فناوری اطلاعات و

1 . Information technology

2 . Complexity

3 . Formalization

4 . Centralization

ساختار سازمانی به مطالعات ودوارد چارلز پرو و نظریه پردازان دیگری از نگرش اقتضایی برمی گردد. فناوری اطلاعات نیز چون سایر فناوریها بر عوامل مختلف سازمانی و از جمله ساختار سازمانی تأثیر می گذارد، بنابراین می بایست ساختارهای سازمانی متناسب با آن تغییر کند و تطابق یابند (۴).

تامسون در تحقیقی اعلام کرد که فناوری با ساختار ارتباط دارد، ولی این ارتباط ساده و مستقیم نیست. به نظر وی نوع صنعتی که سازمان در آن فعالیت می کند و اندازه سازمان بر رابطه بین فناوری و ساختار اثر می گذارد (۱۲). دیبرل و میلر^۱ (۲۰۰۲) به صراحت به تأثیر فناوری اطلاعات در طراحی سازمان ایفا می کند. از طرف دیگر، فناوری اطلاعات پیچیدگی سازمانی را حذف می کند و سطوح سازمانی را کاهش می دهد (۲۲). فیفر و لیبلاس^۲ (۲۰۰۲) در پژوهشی اعلام کردند که فناوری اطلاعات سبب عدم تمرکز در تصمیم گیری می شود و توانایی مدیر را در پردازش اطلاعات کنترل و هماهنگی ساختارهای پیچیده تر و دارای تفکیک بیشتر افزایش می دهد، این امر یعنی تسهیل تفویض اختیار به سطوح (۱۶).

آکرم و واندر هورت^۳ (۲۰۰۲) در تحقیقی اعلام کردند که فناوری اطلاعات با عدم تمرکز، رسمیت کمتر و تفکیک بیشتر ارتباط دارد و توانایی مدیر را بر اداره پیچیدگی سازمان افزایش می دهد و بازخوردهای سریع و منسجمی در ارتباط با عملکرد فراهم می کند و این امر سبب تسهیل تفویض اختیار به سطوح پایین تر می شود (۱۶). چانگ (۲۰۰۷) در تحقیقی اعلام کرد میزان به کارگیری فناوری اطلاعات به طور مستقیم با تعامل میان کارکرد تیمی مرتبط است و زمانی که ساختار سازمانی بسیار غیرمتمرکز و رسمیت پایین است، تعامل میان کارکرد تیمی بسیار مطلوب است (۱۹). وایت و وایزler^۴ (۲۰۰۱) معتقدند که فناوری اطلاعات بیشترین اثر را بر مدیریت میانی خواهد داشت. همچنین بیان کردند که فناوری اطلاعات سبب تمرکز در تصمیم گیری می شود و برنامه های کامپیوتری تمرکز را ساده کرده و اطلاعات بیشتری را به صورت ساده تر سازماندهی می کند، این یعنی دسترسی سطوح بالا به سطوح پایین سازمان (۲۰)، سی کاک چی^۵ (۲۰۰۷)، به کارگیری فناوری اطلاعات را یکی از دستاوردها و موفقیت های ناشی از اجزای اولین برنامه راهبردی انجمن المپیک مالزی (۲۰۰۳ - ۱۹۹۳) می -

1 . Dibrell and Miller

2 . Fefer and Verlebeibase

3 . Akkermans and Vanderhorest

4 . Whaite and Whaizler

5 . Seih Kok, Chi

می‌نامد (۲۳). همچنین کمیته ملی المپیک کانادا^۱ (۲۰۰۷) برای حمایت از اجرای موفق راهبردهایش، یکی از برنامه‌های مهم خود را فعالیت در زمینه فناوری اطلاعات ذکر کرده است (۱۸). کیمی و رابینسون^۲ (۲۰۰۷) نیز در پژوهشی در زمینه تدوین برنامه راهبردی کمیته ملی المپیک زیمبابوه برای سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸، بهره‌گیری ناکافی از فناوری اطلاعات، از جمله نداشتن پایگاه اطلاعاتی و وب سایت را از ضعف‌های عمده آن کمیته ذکر کردند (۱۷).

سعادت‌مندی (۱۳۸۳) در پژوهشی اعلام کرد که بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در شرکت ملی فولاد ایران رابطه معناداری وجود دارد (۸). دسترنج (۱۳۷۸) در تحقیقی در مورد بررسی تأثیرات فناوری اطلاعات بر ساختار سازمانی در سازمان‌های ایرانی اعلام کرد که بین فناوری اطلاعات و ابعاد ساختار سازمانی رابطه معناداری وجود ندارد (۶). ابراهیمی نسب (۱۳۷۹) در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه تکنولوژی با ساختار سازمانی در شرکت ملی صنایع مس ایران به این نتیجه رسید که بین فناوری اطلاعات با تمرکز و فناوری اطلاعات با رسمیت، رابطه معناداری وجود ندارد، اما بین فناوری اطلاعات و پیچیدگی رابطه معناداری وجود دارد (۱).

خسروی زاده (۱۳۸۷) در تحقیقی بخش فناوری اطلاعات کمیته ملی المپیک ایران را به‌عنوان یکی از ضعف‌های این کمیته مورد اشاره قرار داده است (۵). هنری (۱۳۸۲) در تحقیقی اعلام کرد که حدود ۸۸ درصد مدیران ورزشی در سازمان تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک، نسبت به وجود سیستم‌های اطلاعاتی نگرش مثبتی دارند (۱۵). فلاح (۱۳۸۴) در پژوهشی اعلام کرد که مدیران فدراسیون‌های ورزشی ضمن آشنایی با فواید و ویژگی‌های سیستم‌های اطلاعات مدیریت، روش‌های سنتی تأمین اطلاعات در فدراسیون‌ها را ناکارآمد می‌دانند (۱۰). بدری آذرین (۱۳۸۵) کمبود منابع اطلاعاتی را از دلایل عدم گسترش ورزش ژیمناستیک کشور ذکر می‌کند (۲). نصراللهی (۱۳۸۸) در پژوهشی اعلام کرد که کمیته ملی المپیک ایران، نتوانسته آنطور که شایسته است فناوری‌های اطلاعاتی را به خدمت بگیرد و در این بخش در موقعیت ضعف قرار دارد (۱۳). در پژوهش‌هایی دیگر هم‌تی‌نژاد (۱۳۷۵) (۱۴) و حمیدی (۱۳۸۳) (۳) بیان کردند که معدل پیچیدگی ساختار سازمانی سازمان تربیت بدنی ایران در سطح متوسط قرار دارد. مصطفایی (۱۳۸۸) در

1 . Canadian Olympic committee

2 . Camy, J., Robinson, L.

پژوهشی اعلام کرد که بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در ادارات کل تربیت بدنی ایران رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین فناوری اطلاعات و رسمیت، تمرکز، انسجام و استقلال رابطه مثبت و معناداری مشاهده شد، ولی بین فناوری اطلاعات و پیچیدگی رابطه معناداری مشاهده نشد (۱۱).

مسئله مهمی که مدیران سازمان‌ها با آن مواجهند، درک این موضوع است که تغییرات فن آوری چه رابطه‌ای با ساختار سازمانی دارد؟ با توجه به تغییرات فن آوری سازمان را چگونه طراحی کنند که بتوانند در این دنیای متغیر به رشد و بقای خود ادامه دهند و آثار فن آوری اطلاعات را بر ابعاد اجتماعی ساختار سازمانی (رسمیت، پیچیدگی و تمرکز) درک کنند. نیاز ورزش کشور برای به‌کارگیری فناوری اطلاعات، لزوم توجه هرچه بیشتر تمامی ارگان‌های ورزشی کشور برای دستیابی به فناوری‌های نو در جهت ارتقا و رشد همه‌جانبه ورزش کشور را می‌طلبد. باتوجه به اهمیت، نقش و جایگاه وزارت ورزش و جوانان به‌دلیل ارتباط با اقشار مختلف مردم از یک سو و ارتباط با سازمان‌های مختلف ورزشی از سوی دیگر، بسیار حائز اهمیت است که وزارت ورزش و جوانان خود را با فناوری و ضرورت‌های روز دنیا هماهنگ کند و فناوری اطلاعات را همانند فرصتی ارزشمند، به‌منظور پاسخگویی به تحولات سریع محیطی و افزایش کارایی به‌کار گیرد. با در نظر گرفتن نقش وزارت ورزش و جوانان در توسعه و تعمیم تربیت بدنی و ورزش ایران، همچنین باتوجه به قدمت ساختار آن، محققان بر آن شدند تا در راستای بررسی اهمیت موضوع به بررسی تأثیرات فناوری اطلاعات بر ساختار وزارت ورزش و جوانان ایران بپردازد. به همین دلیل پژوهش حاضر با هدف پاسخ به پرسش‌های زیر انجام گرفت:

۱. آیا بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران رابطه‌ای وجود دارد؟
۲. آیا بین فناوری اطلاعات و پیچیدگی در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران رابطه‌ای وجود دارد؟
۳. آیا بین فناوری اطلاعات و رسمیت در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران رابطه‌ای وجود دارد؟
۴. آیا بین فناوری اطلاعات و تمرکز در تصمیم‌گیری مدیران وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران رابطه‌ای وجود دارد؟

روش تحقیق

روش این تحقیق از نوع توصیفی - همبستگی بود و به شکل میدانی اجرا شد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش مدیران ستادی وزارت ورزش و جوانان ایران بودند. منظور از مدیران ستادی مدیرانی هستند که در ساختمان مرکزی این وزارتخانه مشغول فعالیت هستند و تعداد آنها ۴۲ نفر بود و ۴۲ پرسشنامه تهیه و بین مدیران توزیع شد که در نهایت ۳۶ پرسشنامه تکمیلی مورد بررسی و ارزشیابی نهایی قرار گرفت. این ۳۶ نفر به عنوان نمونه آماری تحقیق در نظر گرفته شدند.

ابزار و روش جمع‌آوری اطلاعات

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه ساختار سازمانی رایینز (۱۹۸۷) شامل ۱۸ سؤال استفاده شد. سؤالات ۱ تا ۶ مربوط به پیچیدگی ساختار سازمان، سؤالات ۷ تا ۱۳ مربوط به رسمیت در سازمان و سؤالات ۱۴ تا ۱۸ مربوط به تمرکز در تصمیم‌گیری مدیران بودند. همچنین برای سنجش میزان استفاده از انواع فناوری از پرسشنامه محقق‌ساخته فناوری اطلاعات شامل ۹ سؤال استفاده شد. در ضمن برخی مشخصات فردی شامل سن، رشته تحصیلی، سطح تحصیلات و سابقه خدمت نیز جمع‌آوری شد. این پرسشنامه در بررسی ابتدایی و مقدماتی اعتباریابی شد. روایی این پرسشنامه‌ها توسط ۷ نفر از استادان صاحب نظر رشته مدیریت ورزشی تأیید شد. همچنین پایایی پرسشنامه‌ها با آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ساختار سازمانی ۰/۸۱ و برای پرسشنامه فناوری اطلاعات ۰/۸۲ به دست آمد.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی برای تعیین شاخص‌هایی چون فراوانی، درصد و جدول استفاده شد. همچنین در بخش آمار استنباطی از آزمون همبستگی اسپیرمن به منظور بررسی وجود یا نبود رابطه معنادار بین متغیرهای تحقیق استفاده شد. شایان ذکر است که کلیه عملیات آماری به وسیله نرم‌افزار SPSS 16 انجام گرفت.

نتایج و یافته‌های تحقیق

الف) توصیف ویژگی‌های فردی آزمودنی‌ها

در جدول ۱ مشخصات فردی مدیران وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران نشان داده شده است.

جدول ۱ - مشخصات فردی مدیران ستادی وزارت ورزش و جوانان

سن پاسخگویان	۲۵-۳۴ سال	۸ درصد
	۳۵-۴۴ سال	۵۶ درصد
	۴۵-۵۴ سال	۳۶ درصد
رشته تحصیلی	تربیت بدنی و علوم ورزشی	۳۰/۵ درصد
	مدیریت	۳۶ درصد
	غیره	۳۳/۵ درصد
سطح تحصیلات	کارشناسی	۲۸ درصد
	کارشناس ارشد و دکتری	۷۲ درصد
سابقه خدمت	۱-۸ سال	۲ درصد
	۹-۱۶ سال	۲۲ درصد
	۱۷-۲۴ سال	۴۸ درصد
	۲۵-۳۲ سال	۲۸ درصد

ب) توصیف یافته‌های حاصل از پرسشنامه‌ها

جدول ۲ میزان توزیع طبیعی بودن داده‌ها با استفاده از آزمون کلوموگروف - اسمیرنوف را نشان می‌دهد.

جدول ۲ - نتایج آزمون کلوموگروف - اسمیرنوف

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	Z	P	وضعیت متغیرها
پیچیدگی	۲۴/۷۶	۴/۸۸	۰/۲۳	۰/۲۲۵	طبیعی
رسمیت	۲۸/۶۶	۶/۷۶	۰/۴۵	۰/۲۵۶	طبیعی
تمرکز	۲۱/۸۷	۵/۱۲	۰/۷۸	۰/۴۱۹	طبیعی
فناوری اطلاعات	۲۵/۲۳	۷/۳۵	۰/۸۸	۰/۱۸۳	طبیعی
ساختار سازمانی	۲۸/۱۴	۸/۴۲	۰/۵۹	۰/۳۵۶	طبیعی

در جدول ۲ باتوجه به مقدار Z و سطح معناداری در آزمون کلموگروف - اسمیرنوف در تمامی متغیرها مقدار P بزرگتر از ۰/۰۵ است. در نتیجه این متغیرها دارای توزیع نرمال هستند. بنابراین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری اسپیرمن استفاده شد.

در جدول ۳ رابطه بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی با استفاده از آزمون همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شده است.

جدول ۳ - ارتباط بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی

معیار	شاخص‌ها	ساختار سازمانی
	R	۰/۵۲
فناوری اطلاعات	Sig	۰/۰۰۱*
	N	۳۶

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

باتوجه به تجزیه و تحلیل اطلاعات مندرج در جدول ۲، ضریب همبستگی بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان ۰/۵۲ و ارزش P برابر ۰/۰۰۱ است. از این رو فرضیه صفر رد می‌شود. به عبارت دیگر، بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان رابطه معناداری وجود دارد.

در جدول ۴ رابطه بین فناوری اطلاعات و اجزای اصلی ساختار سازمانی با استفاده از آزمون همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شده است.

جدول ۴ - ارتباط بین فناوری اطلاعات و اجزای اصلی ساختار سازمانی

معیار	شاخص‌ها	پیچیدگی	رسمیت	تمرکز
	R	۰/۳۴۳	۰/۳۱۲	۰/۴۲۹
فناوری اطلاعات	Sig	۰/۰۲۳	۰/۰۱۴	۰/۰۰۷*
	N	۳۶	۳۶	۳۶

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

باتوجه به جدول ۳ نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد که بین فناوری اطلاعات و پیچیدگی در وزارت ورزش و جوانان رابطه معناداری وجود دارد ($P = 0/023$). همچنین بین فناوری اطلاعات و رسمیت در وزارت ورزش و جوانان رابطه معناداری مشاهده شد ($P = 0/014$). بین فناوری اطلاعات و تمرکز در تصمیم‌گیری مدیران وزارت ورزش و جوانان نیز رابطه معناداری مشاهده شد ($P = 0/007$). بنابراین تمامی فرضیات این بخش از پژوهش تأیید می‌شوند. به عبارت دیگر، بین فناوری اطلاعات و ابعاد ساختار سازمانی یعنی پیچیدگی، رسمیت و تمرکز در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران رابطه معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی در وزارت ورزش و جوانان بود. بررسی کلی نشان داد که بین به‌کارگیری فناوری اطلاعات در وزارت ورزش و جوانان با ساختار سازمانی ارتباط و همبستگی وجود دارد و فناوری اطلاعات بر ساختار سازمانی (پیچیدگی، رسمیت و تمرکز) تأثیر می‌گذارد و با شدت و اندازه متفاوتی بر این عوامل تأثیر گذاشته است. به‌کارگیری فناوری اطلاعات روی ساختار سازمانی دو اثر وابسته به هم ولی متمایز دارد. اولاً ممکن است تعداد اعضای سازمانی را در سراسر سازمان کاهش دهد که نتیجه آن کاهش اندازه سازمان است و دوم اینکه ممکن است استخدام کارکنان را در سطح ویژه‌ای از سازمان کاهش یا توسعه دهد. بنابراین به‌طور معناداری ساختار سازمانی را دگرگون خواهد کرد. نتیجه این تحقیق با نتایج تحقیق غلامزاده (۱۳۸۱) (۹)، سعادت‌مندی (۱۳۸۳) (۸)، مصطفایی (۱۳۸۸) (۱۱)، دیبرل و میلر (۲۰۰۲) (۲۳) و ددریک و همکاران (۲۰۰۳) (۲۱) همخوانی دارد، و با نتیجه تحقیق دسترنج (۱۳۷۸) (۶)، فیفر و لبلباس (۲۰۰۲) (۱۶) و آگرمن و واندر هورت (۲۰۰۲) (۱۶) مغایر است.

در بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و پیچیدگی در وزارت ورزش و جوانان این نتیجه به‌دست آمد که به‌کارگیری فناوری اطلاعات موجب افزایش پیچیدگی در وزارت ورزش و جوانان شده است و شدت تأثیرپذیری این عامل از فناوری اطلاعات بسیار زیاد است و این ارتباط به‌طور مستقیم است. فناوری اطلاعات سبب می‌شود تا حدودی از تعداد پست‌ها و واحدهای سازمانی کاسته شود، ارتباطات سریع‌تر شود و همچنین موجب کاهش

نیاز به سطح مدیریت میانی و تخت‌تر شدن سطح سازمان می‌شود که این خود از پیچیدگی سازمانی و کاهش مشاغل و پست‌ها می‌کاهد. فناوری اطلاعات قادر است تا با یکی کردن و حذف برخی شغل‌ها از طریق کاهش یا افزایش حیطه نظارت و تعداد سطوح سازمانی بر تفکیک عمودی و با فراهم آوردن امکاناتی همچون اینترنت و ایجاد سازمان مجازی بر تفکیک جغرافیایی اثر بگذارد. نتیجه این بخش از پژوهش با نتایج تحقیقات سعادتمندی (۱۳۸۳) (۸)، ابراهیمی نسب (۱۳۷۹) (۱)، فیفر و لبلباس (۲۰۰۲) (۱۶)، دیبرل و میلر (۲۰۰۲) (۲۲) و آکرمن و اندر هورت (۲۰۰۲) (۱۶) همخوانی دارد و با نتایج تحقیق دسترنج (۱۳۷۸) (۶)، مصطفایی (۱۳۸۸) (۱۱) مغایر است.

در بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و رسمیت در وزارت ورزش و جوانان این نتیجه به دست آمد که با افزایش به‌کارگیری فناوری اطلاعات، رسمیت افزایش می‌یابد. شدت تأثیرپذیری عامل رسمیت سازمانی از فناوری اطلاعات زیاد است و این ارتباط به‌طور مستقیم و استفاده از فناوری اطلاعات در وزارت ورزش و جوانان باعث افزایش رسمیت می‌شود که با نتایج سعادتمندی (۱۳۸۳) (۸)، مصطفایی (۱۳۸۸) (۱۱) و فیفر و لبلباس (۲۰۰۲) (۱۶) همخوانی دارد و با نتایج تحقیقات غلامزاده (۱۳۸۱) (۹)، ابراهیمی نسب (۱۳۷۹) (۱)، دسترنج (۱۳۷۸) (۶)، دیبرل و میلر (۲۰۰۲) (۲۲)، چانگ (۲۰۰۷) (۱۹) و آکرمن و واندلر هورت (۲۰۰۲) (۱۶) مغایر است.

نتایج متناقض تحقیقات ذکر شده را می‌توان این‌گونه بیان کرد که در سازمان‌های عمومی مانند وزارت ورزش و جوانان بر مسئولیت‌پذیری تأکید زیادی می‌شود و تلویحاً بیان می‌شود این‌گونه سازمان‌ها گرایش دارند فرایندهای تصمیم‌گیری و سلسله مراتب رسمی‌تری داشته باشند تا هم مدیران بتوانند اداره امور را راحت‌تر کنترل کنند و هم اینکه در این نوع سازمان‌ها کارکنان می‌خواهند شرح وظایف و مسئولیت مشخصی داشته باشند و به‌طور معمول خلاقیت و نوآوری در این نوع سازمان‌های دولتی نسبت به سازمان‌های صنعتی و تجاری کمتر است.

در بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و تمرکز در وزارت ورزش و جوانان این نتیجه به دست آمد که با افزایش به‌کارگیری فناوری اطلاعات میزان تمرکز به‌صورت محسوس افزایش ولی شدت و میزان این تأثیر قابل اغماض است و این ارتباط بین دو متغیر مستقل و وابسته به‌صورت مستقیم است که با نتایج تحقیقات

سعادت‌مندی (۱۳۸۳) (۸) همخوانی دارد و با نتایج تحقیقات دسترنج (۱۳۷۸) (۶)، ابراهیمی نسب (۱۳۷۹) (۱)، فیفر و لبلباس (۲۰۰۲) (۱۶)، آکرمن و واندر هورت (۲۰۰۲) (۱۶)، ددریک و همکاران (۲۰۰۲) (۲۱) و چانگ (۲۰۰۷) (۱۹) مغایر است.

نتایج متناقض تحقیقات ذکر شده را می‌توان این‌گونه بیان کرد که در سازمان‌های عمومی مانند وزارت ورزش و جوانان بر مسئولیت‌پذیری تأکید زیادی می‌شود و تلویحاً بیان می‌شود این‌گونه سازمان‌ها گرایش دارند فرایندهای تصمیم‌گیری و سلسله مراتب رسمی‌تری داشته باشند تا هم مدیران بتوانند اداره امور را راحت‌تر کنترل کنند و هم اینکه در این نوع سازمان‌ها، کارکنان می‌خواهند شرح وظایف و مسئولیت مشخصی داشته باشند و به‌طور معمول خلاقیت و نوآوری در این نوع سازمان‌های دولتی نسبت به سازمان‌های صنعتی و تجاری کمتر است.

در بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و تمرکز در وزارت ورزش و جوانان این نتیجه به‌دست آمد که با افزایش به‌کارگیری فناوری اطلاعات میزان تمرکز به‌صورت محسوس افزایش داشته ولی شدت و میزان این تأثیر قابل اغماض است و این ارتباط بین دو متغیر مستقل و وابسته به‌صورت مستقیم است که با نتایج تحقیقات سعادت‌مندی (۱۳۸۳) (۸) همخوانی دارد و با نتایج تحقیقات دسترنج (۱۳۷۸) (۶)، ابراهیمی نسب (۱۳۷۹) (۱)، فیفر و لبلباس (۲۰۰۲) (۱۶)، آکرمن و واندر هورت (۲۰۰۲) (۱۶)، ددریک و همکاران (۲۰۰۳) (۳۱) و چانگ (۲۰۰۷) (۱۹) مغایر است. به‌طور معمول تصمیم‌گیری در سازمان‌های عمومی همچون وزارت ورزش و جوانان متمرکز است. سازمان‌های عمومی تمرکز اطلاعات بیشتری دارند و یا نفوذ فناوری اطلاعات و پیشرفت در این زمینه این امر ساده‌تر شده است. وزارت ورزش و جوانان نیز به‌عنوان نوعی از سازمان‌های عمومی در ایران از این امر مستثنا نبوده و در مقایسه با سازمان‌های صنعتی دارای تمرکز بیشتری در امر تصمیم‌گیری هستند.

به‌طور کلی باتوجه به نتایج تحقیق می‌توان گفت که نتایج به‌دست‌آمده باید با در نظر گرفتن مسائلی چون ساختار دولتی وزارت ورزش و جوانان، قدمت ساختار سازمانی، قدرت ذی‌نفعان در سازمان، نقش بالای دولت در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در این سازمان و فعالیت‌ها نگرینسته شود. با اینکه وزارت ورزش و جوانان از سازمان‌های پیشرو در به‌کارگیری فناوری اطلاعات است و وجود دفتر آمار و فناوری اطلاعات در این سازمان و ارتباط آن با وزارت کل ورزش و جوانان استان‌ها و فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک از طریق فضای

مجازی تا حدی وجود دارد، هنوز در ابتدای به‌کارگیری و استفاده از فناوری اطلاعات قرار دارد. به‌کارگیری فناوری اطلاعات با توجه به حساسیت اطلاعات در سازمان و تأثیر مستقیم این اطلاعات در مسائل و منابع مالی به‌صورت آزمون خطا انجام می‌گیرد، به همین دلیل قدرت و سرعت فناوری اطلاعات کم است. همچنین با اینکه با به‌کارگیری فناوری اطلاعات در وزارت ورزش و جوانان میزان تمرکز سازمانی به‌طور نامحسوس افزایش و میزان رسمیت در سازمان به‌شدت افزایش یافته است، می‌توان گفت که ارتباط بین فناوری اطلاعات و رسمیت و تمرکز به‌طور مستقیم است که به تبع آن اختیار کارکنان در انجام امور کاهش یافته است که این مسئله موجب می‌شود قدرت خلاقیت کارکنان کاهش یابد و ابتکارات و کندی ارتباطات در سازمان سرکوب شود. زیرا با گرایش به سمت تمرکز سازمان از داشتن کارکنان خلاق محروم خواهد شد. از طرف دیگر، با به‌کارگیری فناوری اطلاعات در وزارت ورزش و جوانان میزان پیچیدگی افزایش یافته است که این مسئله نیازمند به‌کارگیری افراد متخصص و حرفه‌ای است.

لازم است مدیران وزارت ورزش و جوانان با اعتماد به فناوری اطلاعات و کارکنان، تفویض اختیار را در سازمان گسترش دهند و به سمت عدم تمرکز حرکت کنند و میزان رسمیت را با حذف صدور بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط و غیرمرتبط کاهش دهند.

منابع و مآخذ

۱. ابراهیمی نسب، غلامرضا. (۱۳۷۹). "بررسی رابطه تکنولوژی با ساختار سازمانی در شرکت ملی صنایع مس ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان. ص: الف.
۲. بدری آذرین، یعقوب. (۱۳۸۵). "بررسی وضعیت ورزش ژیمناستیک در ایران با رویکرد تدوین نظام جامع توسعه منابع انسانی در ورزش ژیمناستیک ایران"، رساله دکتری دانشگاه تهران. ص: الف.
۳. حمیدی، مهرزاد. (۱۳۸۳). "ارتباط بین ساختار سازمانی، اثربخشی و تعهد سازمانی در حوزه‌های ستادی سازمان‌های ورزشی ایران". رساله دکتری دانشگاه تهران. ص: الف.

۴. خانلری، امیر. (۱۳۸۳). "اثرات فناوری اطلاعات بر ساختار سازمانی". دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، محور ۸، ساختار و سازمان. صص: ۱۰-۸.
۵. خسروی زاده، اسفندیار. (۱۳۸۷). "مطالعه و طراحی برنامه استراتژیک کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران". رساله دکتری دانشگاه تهران. ص: الف.
۶. دسترنج، حکمت اله. (۱۳۷۸). "بررسی اثرات فناوری اطلاعات بر ساختار سازمانی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. ص: ۳.
۷. رابینز، استیفن. (۱۳۸۱). "تئوری سازمان". ترجمه سیدمهدی الوانی و حسن دانایی فرد، تهران، انتشارات صفار. ص: ۲۲.
۸. سعادت‌مندی، هادی. (۱۳۸۳). "بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی و موانع استقرار آن در شرکت ملی فولاد ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران. ص: ۵.
۹. غلامزاده، محمدرضا (۱۳۸۱). "بررسی فناوری اطلاعات بر ساختار سازمانی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران. ص: الف.
۱۰. فلاح، زین العابدین. (۱۳۸۴). "بررسی عوامل مرتبط با استقرار سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در فدراسیون‌های ورزشی ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. ص: الف.
۱۱. مصطفایی، حکیم. (۱۳۸۸). "رابطه فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی ادارات کل تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان. ص: الف.
۱۲. مورهد، گریفن. (۱۳۸۲). "رفتار سازمانی". ترجمه سیدمهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده، تهران، انتشارات مروارید، چاپ هفتم. ص: ۲۶۷.
۱۳. نصرالهی، احمد. (۱۳۸۸). "بررسی وضعیت موجود فناوری اطلاعات در کمیته ملی المپیک ایران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران. ص: الف.

۱۴. همتی نژاد، مهرعلی. (۱۳۷۵). "بررسی و مقایسه ساختار تشکیلاتی سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران و چند کشور جهان جهت ارائه الگوی تصمیم‌گیری مناسب". رساله دکتری دانشگاه تهران. صص: الف، ب.

۱۵. هنری، حبیب. (۱۳۸۲). "طراحی و تبیین نظام اطلاعاتی و سیستم بهره‌وری منابع انسانی در سازمان تربیت بدنی و فدراسیون‌های ورزشی منتخب و کمیته ملی المپیک". رساله دکتری دانشگاه تربیت مدرس. صص: الف.

16. Akkermans, Vanderhorest, H. (2002). "Manging IT in frastructure standardistion in the networked manufacturing firm international". *Journal of production economies*. Vol. 75, Issue 1-2. PP: 213-228.

17. Camy, Jean. Leigh, Robinson (2007). "Managing olympic sport organization". *Human Kinetics, first Ed*. PP: 37-44.

18. Canadian olympic committee (2007). "Annual report 2004". www.olympic.ca

19. Chang, J. Ch (2007). "Information technology organization strucutre and new product development". *The mediating effect of cross – functional team interaction, engineering management, IEEE, transaction*, Vol. 54, PP: 687-698.

20. Crowston, K. Sawyer, Swigand, R. (2001). "Investigation the interplay between structure and information and communication technology in the real estate idustry". *Infromation technology and people*. Vol.14, No. 2, PP: 163-183.

21. Detrick, D. Gurbaxani, V. Kraemer, K. L. (2003). "Inforation technology and economic performance. A critical review of the empirical evidence". *ACM computer, Surveys* 35 (1). PP: 1-28.

22. Dibrell, C. Miller, R. (2002). "Organization design: the continuing influence of IT". *Journal of management history*, PP: 620-627.

23. Seih, Kok, Chi (2007). "Olympic council of Malasia_strategic.doc". Document.P: 7.